

Staten her vil faa Renter af sine Benge. — Ogsaa den sjette Jærnbane fra Nørresundby til Søby og Frederikshavn kan jeg erkende er en Bane, som der trænges til. Den føres gennem en Egn, som slet ingen Bane har, og det er ret frugtbar og god Egn, saa der kan vel nok være nogen Grund til ogsaa at støtte den. — For saa vidt som det forholder sig saaledes, som den højtærede Indenrigsminister mener — og det er meget muligt — at der ikke er nogen rimelig Udfigt til, at der kan føres en sammenhengende Bane fra Nørresundby over Jerritslev til Tisted, saa have de to enkelte Stykker hver for sig, og særlig det, som har mest Udfigt til at gennemføres, nemlig fra Nørresundby til Jerritslev, kun en rent lokal Interesse, som det er mig uforklarligt, at man vil gaa til at bevilge Halvdelen af Anlægsomkostningerne til. — Jeg siger det samme om den normalsporede Bane fra Malborg til Hadsund. Det er en køn lille Slangebane, som vist kan have stor Interesse for vedkommende Egn; men at man skulde sætte saa megen Pris paa den fra Statens Side, at man skulde bidrage Halvdelen dertil fra Statens Side, kan jeg ikke forstaa. — Den tiende Jærnbane, fra Mars over Nibe til Svendstrup, anbefalede den højtærede Minister saa godt, at jeg haaber, vi kunne blive fri for den. — Derimod mener jeg ganske vist, at Banen fra Lemvig over Harbøre til Thybørn er en Bane, som Staten har Grund til at understøtte, endogsaa meget betydeligt, ikke just af Hensyn til Egnen, men paa Grund af Fiskeriet. Vi ere ikke i Stand til fra Statens Side at understøtte Fiskeriet paa Bestykkelsen paa anden direkte Maade end just ved Baneanlæg, da Havneanlæg ville blive altfor urimelig kostbare. — De to Baner, som slet ikke have været til Iste Behandling her i Aar, Molsbanen fra Ebeltoft og Hammelbanen, synes mig passende at kunne opsættes til andre Tider og tages under Overvejelse paa sædvanlig Maade. Ingen af dem er vist saa paatrængende, at der er nogen Grund til at optage dem paa denne Lov. Med Hensyn til den fjortende Jærnbane, fra Horsens over Østbirk til Bryrup, kan jeg heller ikke se rettere, end at den i alt Fald, naar den ikke gaar længere end til Bryrup, er en ren Lokalbane, som der næppe er Grund til at betale saa meget for, som her foreslaas. Hvad Jærnbanen Nymindegab-Varde angaar, skulde jeg ikke have noget imod den, naar vi blev fri for Sidebanen; thi at have 2 Baner ud fra dette Sted, en til Esbjerg og en til Varde, turde dog være lidt urimeligt, og da den til Varde er den korteste og vist-

nok fuldstændig vil tilfredsstille alle rimelige Fordringer, kunde man vel egentlig stanse der. — Jeg skal altsaa slutte med at sige, at hvis jeg skulde stemme om Forslaget, saaledes som det nu ligger for, vilde jeg ganske sikkert stemme imod det; men der er jo altid en Mulighed for, at det kan blive ændret paa en saadan Maade, at man, uden at besvære sin Samvittighed lige overfor Statskassen, kan stemme for det. Det vil jeg selvfølgelig haabe; thi jeg hører ingenlunde til dem, der mene, at vi skulle standse med Jærnbaneanlæg her i Landet; men jeg mener ganske vist, at her har man slaet større Brød op, end fornødt er, og her gaar man videre lige overfor Statskassen og mere letfindigt til Bærts i saa Henseende, end forsvares kan, saaledes som Statskassens Stilling nu en Gang er, da Statsindtægterne ingenlunde kunne siges at være i Stigning, men tværtimod ere faldne i de senere Aar, og vi tillige for det tredje have paadraget os meget store Udgifter til ny Statsformaal, som vi hidtil ikke have kendt.

Alberg: Jeg er enig i de Udtalelser, som fra først af bleve gjorte gældende, at Jærnbanerne nu maa betragtes som Nutidens Landbejse, men at man ogsaa maa betragte dem paa en saadan Maade, at Staten ikke unddrager sig enhver Forpligtelse over for disse. Det glædede mig, at den højtærede Minister udtalte, at der var egentlig ingen af de private Jærnbaner, der hidtil ere anlagde, som ikke kan bære sine Driftsudgifter; Følgen deraf vil vel ogsaa være, at man ikke behøver til de her foreslaaede Baner, for saa vidt det lykkes at gennemføre dem, at stille Garantier for Driftens Fortsættelse; thi det er min fulde Forvisning, at de Egne, som kunne staffe den halve Anlægs kapital til en saadan Jærnbane, maa ogsaa være af en saadan Bestaffenhed, at der er Betingelser for, at Trafikken kan bære Driftsudgifterne. Man er efterhaanden kommet til at drive Jærnbanerne ikke saa lidt billigere end hidtil, saa jeg nærer ingen Tvivl om, at de Baner, som her ere foreslaaede, for saa vidt det lykkes at gennemføre dem, ville kunne bære deres Driftsudgifter. Derimod er jeg ikke sikker paa, at vi ville faa alle Baneanlægene gennemførte, fordi det ikke er sikkert at det lykkes at faa Pengemidlerne dertil. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgkreds (Scharling) udtalte, at dette Forslags Fremkomst var ham en Overraskelse. Dette forundrer mig noget, al den Grund disse Jærnbaner omtrent alle, i alt Fald paa et Par nær, for have været til Iste